

Nyhetschef:
Maria Kustvik
013-28 00 54
Biträdande nyhetschef:
Per Åhlin
013-28 00 54

Kontakta om nyhetstips
020-44 20 00
tipsa@corren.se

Järnvägsforskare tveksam till tunnlar

LINKÖPING

Att lägga Ostlänken och stambanan i tunnlar under Linköping kommer att bli mycket dyrt. Järnvägsforskaren Oskar Fröidh ifrågasätter om det är värt pengarna.

I en debattartikel i Corren i onsdags slog Linköpings politiker återigen fast hur de vill ha det: Ostlänken ska gå in i Linköping till en ny station vid nuvarande Stångebro. Både Ostlänkens och stambanans spår ska förläggas tunnlar under staden.

Det är en plan som stadsplanerare och trafikforskare ser som både genomförbar och fördelaktig för Linköping. Problemet är prislappen.

– Det blir långa tunnlar med en station under mark. Det är ett stort och dyrt projekt, även om vi inte har sett prislappen än, säger Oskar Fröidh, järnvägsforskare på KTH.

– Kostnaderna är så höga att man måste få stora vinster för att kunna motivera det, fortsätter han.

I liknande järnvägsprojekt brukar kostnaderna grovt sett delas så att kommunen betalar stationen och Trafikverket står för järnvägen. När Citytunneln byggdes i Malmö blev totalkostnaden 8,5 miljarder. Trafikverket betalade 6 miljarder, Malmö stad en miljard, Region Skåne 800 miljoner och resten täcktes av EU-bidrag.

Tunnlarna och stationen som Linköpings kommun kämpar för är ett betydligt större projekt, med en uppskattad kostnad på 12–18 miljarder. Även om man har

”För Linköping är nog kärnfrågan: Kan vi använda pengarna på ett bättre sätt?”

Oskar Fröidh, järnvägsforskare, KTH

Forskare. Oskar Fröidhs ämne är höghastighetsjärnvägar.

Dyrt. Att lägga Ostlänken och stambanan i tunnlar under Linköping beräknas kosta mellan 12 och 18 miljarder.

Foto: Åke Karlsson

nämnt möjligheten till ofentlig-privat samverkan så ger jämförelsen med Malmö en fingervisning om vilka stora pengar det rör sig om för Linköpings kommun.

Regeringens förhandlare för höghastighetsjärnväg, Sverigeförhandlingen, har redan signalerat att det inte alls är självklart att man vill ta hela kostnaden för en dyr tunnellostning. Linköpings kommun vill ha tunnlar för att få bort järnvägen som en barriär i staden och därmed får långsiktiga förutsättningar för en bra stadsutveckling. Men staten vill inte betala för tunnlar vars fördelar bara kommer staden Linköping till godo.

Därför gav Sverigeförhandlingen Trafikverket nyligen i uppdrag att titta på en betydligt billigare lösning som går ut på att låta Ostlänken passera på ett spår utanför Linköping, med ett stickspår in till Linköpings station för de

höghastighetståg som ska stanna här.

– Den nya utredningen är helt klart en reaktion på Linköpings krav på en tunnellostning, säger Oskar Fröidh.

Nu utreder Trafikverket fyra alternativ för Ostlänkens passage genom Linköping (se faktaruta). När den är klar i sommar är det dags för förhandlingar om kostnader, och för Linköpings del blir det ett spel med höga insatser: Ska vi ha en stor järnvägsbro genom centrala Linköping som påverkar stadsbilden för mycket lång tid framåt? Vad är vi beredda att betala för att få tunnlar?

– Jag har svårt att se att fördelarna med en tunnellostning motiverar de höga kostnaderna. Om Linköping helt hade saknat byggbar mark för att expandera de centrala delarna så hade det varit ett tungt argument, men såvitt jag förstår så är det inte så, säger Oskar Fröidh.

– För Linköping är nog kärnfrågan: Kan vi använda pengarna på ett bättre sätt?

Förhandlingarna kan sluta hur som helst, menar Oskar Fröidh. Trafikverket kan inte tvinga på Linköpings kommun en lösning de inte vill ha, eftersom kommunen har planmonopol. Man måste helt enkelt komma överens.

– Det viktigaste för Linköping är att man får en station i ett centralt läge, säger Oskar Fröidh.

Vad tror du om det nya utredningsalternativet, att dra Ostlänken utanför Linköping?

– Nja, Linköping är en stor och intressant stad och de flesta tåg kommer säkert att stanna där. Det är nog en fördel att bygga Ostlänken så att den går rakt in till en centralt belägen station.

Johan Sievers

013-280234

johan.sievers@corren.se

Fyra alternativ för Ostlänken

Trafikverket utreder fyra alternativ för Ostlänkens dragning genom Linköping:

- Ostlänken dras på en ny bro över Stångån. En station byggs vid nuvarande Stångebro monumentet.
- Ostlänken och en ny station läggs på en bred bro över Stångån. Det alternativet vann

arkitektävlingen 2013.

- Ostlänkens och stambanans spår dras i tunnlar under Linköping. En station med underjordiska perronger byggs vid Stångebro.
- Ostlänken dras på ett spår som passerar utanför Linköping. Tåg som ska stanna i Linköping leds på ett spår in till stationen.

Receptionist gjorde medicinsk bedömning

LINKÖPING

En man i 80-årsaldern sökte hjälp på en vårdcentral i Linköping. Men mannen fick inte träffa någon läkare eller sjuksköterska. I stället var det en receptionist, som saknar medicinsk utbildning, som gjorde bedömningen att mannen kunde gå hem och vid behov ringa efter en ambulans. På eftermiddagen samma dag drabbades mannen av hjärtstopp och avled. Vårdcentralen har nu redovisat för Inspektionen för vård och omsorg vilka åtgärder som vidtagits efter det inträffade. Bland annat ska kompetensen höjas för personalen i receptionen. Ivo har nu beslutat att avsluta ärendet.

Bygg en trottoar i Tallboda

TRAFIK

Bygg en trottoar på Vårdsbusvägen i Tallboda mellan Røjornas väg och Öst-anvindsvägen. Det föreslår en mamma i Tallboda i ett medborgarförslag. Hon anser att trafiken har ökat och bilisterna håller inte hastighetsbegränsningen på Vårdsbusvägen. "Vägen utan trottoar är en fara för våra barns säkerhet och de är rädda när de går där", skriver hon om skolvägen. Ibland får barnen hoppa ner i diket när bussen kommer och samtidigt möter att annat fordon på vägen.

Väl bemötta patienter får bristande information

ÖSTERGÖTLAND

Östgötarna är nöjda med hur de blir bemötta i primärvården. Men informationen till patienterna skulle kunna vara bättre. Det visar den senaste patientenkäten.

Enkäten som genomfördes hösten 2014 besvarades av drygt hälften av de omkring 200 000 patienterna i 13 regioner och landsting som hade

besökt en vårdcentral. I Östergötland tillfogades närmare 9 500 patienter och 53,4 procent av dem svarade.

Svenska patienter är i stort sett nöjda med bemötandet de får i primärvården. De känner högt förtroende för vårdpersonalen. Enkätsvaren i Östergötland följer strax efter riksnittet.

– Det är ju väldigt roligt att vi får så goda resultat. Det är

ett gediget arbete som ligger bakom, säger hälso- och sjukvårdsdirektör Lena Lundgren.

Hon säger att det är bra att personalen lyckas skapa trygghet och lugn. När man söker sig till vården är man sjuk eller orolig. Det finns en medvetenhet kring dessa frågor.

– Det är en bra kultur i Östergötland och bra

arbetssätt med patienterna. Vad hälso- och sjukvårdsdirektören är mindre nöjd med är att patienterna upplever att informationen inte fungerar som den ska.

Lena Lundgren ser att det finns brister kring allt från information om läkemedel till vad man kan göra själv.

– Det vi gör är inte tillräckligt, det gäller både muntligt och skriftligt. Vi behöver hitta

hur vi kan göra på annat sätt.

Hon ser möjligheter med de nya digitala vägarna som till exempel Mina vårdkontakter. Vid besöken behöver också rutiner förbättras så att patienten också får bekräfta att den har förstått.

– Vi måste ta ännu mera tid vid varje möte så att man vart man ska gå framöver.

Anna-Karin Thorstensson

akt@corren.se